Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/3380

2024 5 31

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl stebėsenos sistemos Europos miškų atsparumui didinti

(COM(2023) 728 final – 2023/0413 (COD))

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 89/367/EEB, įkuriantis Miškų nuolatinį komitetą

(COM(2023) 727 final – 2023/0410 (COD))

(C/2024/3380)

Pranešėjas: **Florian MARIN**

Prašymai pateikti nuomonę	Europos Parlamentas, 2024 2 26 dėl COM(2023) 727 ir COM(2023) 728 Taryba, 2023 12 5 dėl COM(2023) 727 ir 2023 12 22 dėl COM(2023) 728
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnis, 192 straipsnio 1 dalis ir 304 straipsnis
Atsakingas skyrius	Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius
Priimta skyriuje	2024 2 26
Priimta plenarinėje sesijoje	2024 3 20
Plenarinė sesija Nr.	586
Balsavimo rezultatai (už / prieš / susilaikė)	169 / 0 / 6

1. Išvados ir rekomendacijos

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK)

1.1. palankiai, bet atsargiai vertina Komisijos pasiūlymus ir mano, kad miškų stebėsenos sistema turėtų būti tvari, lyčiai atžvalgi, saugi ir patikima, ekonomiškai efektyvi, praktiškai įgyvendinama, savalaikė, dinamiška, įtrauki ir dalyvaujamoji, sudaranti sąlygas bendradarbiauti mokslo ir praktikos klausimais, taip pat – geriau planuoti. Siūloma miškų duomenų sistema turėtų būti traktuojama kaip statistikos, o ne kaip priežiūros priemonė, atsižvelgiant į tai, kad atsakomybė už miškotvarką iš esmės tenka valstybėms narėms ([1]). EESRK primena, kad Europos Komisijos poveikio vertinimas rodo ([2]), kad ne visi suinteresuotieji subjektai pritaria reglamento idėjai ir teikia pirmenybę aiškioms gairėms ir esamų stebėsenos sistemų išlaikymui. Į tai turėtų būti tinkamai atsižvelgta tolesniuose bendro sprendimo procedūros etapuose. Visi surinkti duomenys turėtų būti naudojami gerbiant miškų savininkų ir miškininkų teisės ir interesai;

([1]) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „Klimato teisingumas“ (nuomonė savo iniciatyva) (OL C 81, 2018 3 2, p. 22), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl diskusijoms skirto dokumento „Darni Europa – iki 2030 m.“ (COM(2019) 22 final) (OL C 14, 2020 1 15, p. 95), ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl gamtos atkūrimo“ (COM(2022) 304 final – 2022/0195 (COD)) (OL C 140, 2023 4 21, p. 46).

([2]) https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-regulation-forest-monitoring-framework_en.

1.2. ragina prieš sutinkant pradėti iniciatyvą išsamiau išnagrinėti aktualumą, techninius apribojimus ir teisminius klausimus, susijusius su siūlomais kintamaisiais, įskaitant erdvinės skiriamosios gebos ir ataskaitų teikimo dažnumą. Reglamente reikia daugiau aiškumo duomenų paskirties, naudojimo ir patvirtinimo klausimais, be to, į tai reikėtų atsižvelgti rengiant būsimus antrinės teisės aktus;

1.3. mano, kad siūloma miškų stebėsenos sistema yra labai svarbi priemonė, ir teikia šias rekomendacijas:

— siūloma sistema turėtų būti suderintos esamos miškų stebėsenos sistemos ir užtikrintas sąveikumas su duomenimis, kuriuos jau aprėpia kiti teisės aktai (klimato, oro, biologinės įvairovės) ir bendroji žemės ūkio politika;

— turėtų būti parengtas bendras, suderintas rodiklių rinkinys, kuris būtų grindžiamas esamais teisės aktais ir stebėsenos sistemomis ir kuris būtų sudarytas taip, kad būtų galima užtikrinti kuo didesni šių sistemų indėlį į tinkamą poveikio biologinei įvairovei vertinimą, DVT įgyvendinimą ir į miškotvarką;

— surinkti duomenys neturėtų būti naudojami komerciniais tikslais, savininkams iš to negaunant naudos;

— visi surinkti duomenys turėtų būti naudojami taip, kad būtų gerbiami miškų savininkų ir miškininkų teisės ir interesai, ir skelbiami tik apibendrinta forma;

— reikėtų pateikti aiškią miško vieneto apibrėžtį;

— turėtų būti užtikrintas lygiavertis detalumo, technologijų ir dažnio lygis, ypač kai renkami papildomi duomenys visose ES valstybėse narėse;

— papildomoms duomenų rinkimo pastangoms valstybėms narėms reikia pakankamai finansinių išteklių, kad būtų užtikrintas suderintas įgyvendinimas;

1.4. palankiai vertina požiūrį į ilgalaikius miškų planus ir teikia šias rekomendacijas:

— ES valstybės narės, kurios gauna naudos iš miškų, raginamos parengti ilgalaikį miškų planą;

— į miškų planų struktūrą turėtų būti įtraukti socialiniai ir ekonominiai aspektai, atsižvelgiant į daugialypę miškų vertę ir miškų bendrijų socialinį poveikį;

— pagal partnerystės principą pilietinė visuomenė turėtų būti įtraukta į planų plėtojimą ir, atsižvelgiant į valstybių narių padėtį, į planų įgyvendinimą;

— ilgalaikių miškų planų rengimas, įgyvendinimas ir stebėsena turėtų būti finansuojami naudojant esamas ir naujas ES lėšas;

— planu turėtų būti papildytos kitos miškų ir medienos strategijos;

— reikėtų aiškaus derėjimo ir sinergijos su DVT, planu turėtų būti prisidedama prie jų įgyvendinimo;

1.5. ragina sustiprinti Miškų nuolatinio komiteto vaidmenį, be kita ko, atsižvelgiant į būsimą darbą miškų stebėsenos srityje; atsižvelgiant į svarbų miškų vaidmenį visuomenei, komitete turėtų dalyvauti atitinkami pilietinės visuomenės suinteresuotieji subjektai;

1.6. siūlo skirti dėmesį tinkamai subsidiarumo principo ir pagarbos nacionalinei bei ES kompetencijai, privačios nuosavybės teisėms ir duomenų nuosavybei pusiausvyrai, teikiant vienodą svarbą ekonominiams, socialiniams ir aplinkosauginiams miškų duomenims;

1.7. siūlo įtraukti pilietinę visuomenę į ES miškų stebėsenos sistemos kūrimą, taip pat užtikrinti pakankamą skaidrumą.

1.8. ragina skirti specialių išteklių miškininkų, miškų savininkų ir miškų darbuotojų mokymui, kad būtų užtikrintas visapusiškas ir sėkmingas požiūris į ES miškų stebėsenos sistemos įgyvendinimą.

2. **Aplinkybės**

2.1. Komisija siūlo miškų stebėsenos sistemą, grindžiamą miškų duomenų savalaikiškumu, tikslumu, nuoseklumu, skaidrumu, palyginamumu ir išsamumu, tokių duomenų prieinamumu ir bendru Komisijos ir valstybių narių vykdomu šios sistemos valdymu. Siūlomą miškų stebėsenos sistemą sudaro didelės skiriamosios gebos geografiškai detali visų ES miško vienetų identifikavimo sistema ir miškų duomenų rinkimo bei dalijimosi jais sistema. Šia sistema siekiama parengti žinių apie Europos miškus bazę ir taip padėti geriau suprasti šių ekosistemų būklę.

2.2. Siūloma į du lygius padalyta Komisijos ir valstybių narių duomenų rinkimo sistema, nustatant bendras apibrėžtis ir konkretų dažnį, kad būtų užtikrintas surinktų duomenų palyginamumas ir nuoseklumas. Kiekviena valstybė narė paskirs nacionalinį korespondentą, atsakingą už Komisijos ir valstybės narės keitimąsi informacija.

2.3. Komisija siūlo valstybėms narėms savanoriškai parengti integruotą ilgalaikį miškų planą, pagrįstą nustatyta struktūra, o proceso koordinavimą pavesti nacionaliniam korespondentui. Komisija siūlo išplėsti esamo Miškų nuolatinio komiteto atsakomybę ir pervadinti jį Miškų ir miškininkystės nuolatine ekspertų grupe, atsižvelgiant į tai, kad Komisijai ir valstybėms narėms keičiantis duomenimis esama daugiadisciplinių kintamųjų, taip pat į tai, kad miškų vertė yra daugialypė.

3. **Bendrosios pastabos**

3.1. EESRK palankiai, bet atsargiai vertina Komisijos pasiūlymus, nes iki šiol nėra suderintų ES ataskaitų dėl miškų teikimo reikalavimų, o pasiūlymuose pateikiamos bendros apibrėžtys ir geresnės priemonės miškų duomenims registruoti ir pažangai, padarytai siekiant miškų tvarumo, vertinti. Tačiau dėl didelės priklausomybės nuo duomenų, gaunamų naudojant palydovines tolimojo stebėjimo technologijas, gali nepavykti užtikrinti laukiamos duomenų kokybės, vientisumo ir politinės svarbos. Reglamentas grindžiamas esama miškininkystės duomenų infrastruktūra.

3.2. Miškų duomenų sistemos turėtų būti tvarios, ekonomiškai efektyvios, praktiškai įgyvendinamos, savalaikės, saugios ir patikimos, dinamiškos, lyčiai atžvalgios, įtraukios ir dalyvaujamosios, kad būtų galima glaudžiai bendradarbiauti mokslo ir praktikos klausimais, taip pat – geriau planuoti. Siūloma miškų stebėsenos sistema turėtų būti vertinama kaip statistikos, o ne priežiūros priemonė, atsižvelgiant į tai, kad miškotvarka iš esmės yra valstybių narių kompetencijos sritis. Informacija turėtų būti skelbiama pakankamai apibendrintu lygmeniu, tokia forma, kad nebūtų galima nustatyti pavienio miško savininko duomenų ir kad nebūtų pažeista miškų savininkų duomenų apsauga. Kai kurie iš siūlomų kintamųjų dėl didelės skiriamosios gebos, naudojimo dažnio ir visiškos aprėpties pobūdžio gali kelti problemų milijonams smulkiųjų savininkų visoje Sąjungoje.

3.3. Pasiūlymu tiesiogiai prisidedama prie duomenų ekonomikos ir skaitmeninio suverenumo stiprinimo. Suskaitmeninti duomenys, bendros apibrėžtys ir bendras požiūris į miškų duomenis gali palengvinti įvairius mokslinius tyrimus, testavimą nepalankiausiomis klimato sąlygomis ir biologinės įvairovės analizę, taip pat užtikrinti dalyvavimu grindžiamą miškotvarką, įrodymais grindžiamą viešąją politiką ir planavimą. Miškai ir tvari miškotvarka teikia naujų verslo galimybių, viena iš jų – sekvestruojamasis ūkininkavimas, be to, duomenys yra būtini siekiant pritraukti investicijų ir stebėti, kaip veiksmingai miškai padeda švelninti klimato kaitą. Reikia laikytis specialaus požiūrio į tai, kokią naudą valstybėms narėms teikia anglies dioksido saugojimas medžiuose, kuriuos viešojo intereso labui pasodino privatūs subjektai (NVO).

3.4. Pripažįstant galimą sustiprintos duomenų ekonomikos ir skaitmeninio suverenumo naudą miškotvarkos srityje, labai svarbu gerbti valstybių narių nacionalinį suverenumą joms formuojant savo miškų politiką. EESRK nuomone, svarbu išvengti pernelyg didelės centralizacijos ir didesnio biurokratizmo, taip pat reikėtų pagalvoti apie specifines kiekvienos valstybės narės ekologines, socialines ir ekonomines sąlygas. Turi būti tinkamai atsižvelgta į susirūpinimą keliančius klausimus dėl duomenų naudojimo ir naujų reglamentų sąnaudų ir naudos pusiausvyros, siekiant užtikrinti, kad jie padėtų, o ne trukdytų veiksmingai tvarkyti kiekvienos valstybės narės miškus.

3.5. Siekiant užtikrinti sėkmingą duomenų rinkimą, svarbus yra valstybių narių, miškininkų ir miškų savininkų – tiek privačių, tiek valstybinių – dalyvavimas ir palaikymas. Renkant ir administruojant duomenis, kai palydovinė priežiūra vykdoma viršvalstybiniu lygmeniu, reikia siekti tinkamos pusiausvyros tarp subsidiarumo principo ir pagarbos nacionalinei bei ES kompetencijai aplinkos, klimato, energetikos ir kt. srityse. Turėtų būti atsižvelgiama į nacionalinės teisės aktus, ypač susijusius su sąveika su kitais įvairių tiekimo grandinių ir medienos sektorių subjektais. Reikia išsamiau įvertinti aktualumą miškininkams ir savininkams, taip pat jiems kylančią riziką.

3.6. Patikimi ir pritaikyti duomenys yra itin svarbūs priimant sprendimus, didinant miškotvarkos tvarumą ir prisidedant prie rizikos prevencijos. Valstybėms narėms naudojant savo sistemas ir savanoriškai renkant kitus papildomus duomenis, turėtų būti laikomasi vienodo detalumo, technologijų ir dažnio lygio.

3.7. Svarbu vis dažniau naudotis dirbtiniu intelektu ir daiktų internetu siekiant skaidrių miškininkystės tiekimo grandinių, nesukuriant jokios priklausomybės nuo dirbtinio intelekto tiekėjų. Reikėtų nuolat stengtis, kad atsirastų daugiau galimybių naudotis naujomis technologijomis. Duomenų vientisumo ir patikimumo klausimai turi būti sprendžiamas kompleksiškai. Reglamente reikia daugiau aiškumo dėl duomenų patvirtinimo ir į tai reikėtų atsižvelgti rengiant būsimus antrinės teisės aktus.

3.8. Kad būtų galima naudoti kiekvienos suinteresuotosios šalies surinktus duomenis, svarbi stipri sinergija su teismine sistema. Surinkti duomenys turėtų būti naudojami įvairiose išsamaus patikrinimo sistemose, tai numatant kaip nuolatinę galimybę. Reikėtų apsvarstyti galimybę atsisiųsti ilgo laikotarpio duomenis įvairiais bendrais formatais, kad juos būtų galima naudoti įvairioms kitoms analizėms. Labai svarbu užtikrinti surinktų duomenų naudojimo skaidrumą ir priežiūrą. Visi surinkti duomenys turėtų būti naudojami taip, kad būtų gerbiami miškų savininkų ir miškininkų teisės ir interesai. Duomenys turėtų būti naudojami tik konkrečiais, aiškiai apibrėžtais tikslais, dėl kurių susitarta bendradarbiaujant, daug dėmesio skiriant duomenų saugumui ir privatumui. Be to, reikėtų apsvarstyti galimybę naudotis patogiomis prieigos prie duomenų ir duomenų analizės priemonėmis, kad miškų savininkai, miškininkai ir valstybės galėtų veiksmingai tvarkyti savo miškų duomenis.

3.9. EESRK siūlo stebėti, kad nebūtų duomenų dubliavimosi, nes beveik visose valstybėse narėse dalis duomenų apie miškus taip pat renkami pagal bendrą žemės ūkio politiką, o kai kuriais atvejais jau yra parengta nacionalinė miškų inventorizacija, kuria šiame procese galima pasinaudoti. Miškų duomenys turėtų būti papildyti duomenimis, kurie renkami pagal kitus klimato, vandens, oro ir biologinės įvairovės sričių teisės aktus, taip pat pagal bendrąją žemės ūkio politiką, ir visiškai suderinami su Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) metodika. Kirtimui skirtus miškus reikėtų aiškiai atskirti nuo kitų rūšių miškų. Tam tikrais atvejais, kalbant apie miškotvarką geografiškai apibendrintais lygmenimis, turėtų būti automatiškai teikiamas ir stebimas bendras ir išsamus rodiklių rinkinys. Reikėtų atsižvelgti į rodiklius, susijusius su miškotvarkos praktikos arba kitų veiksnių, pavyzdžiui, klimato kaitos, galimu poveikiu biologinei įvairovei, taip pat su jų indėliu siekiant DVT, ir į rodiklius, kuriais vertinamas intervencinių politikos priemonių veiksmingumas.

3.10. Ilgalaikiams miškų planams rengti ir įgyvendinti arba esamiems planams atnaujinti turėtų būti užtikrintos tikslinės lėšos arba galimybė naudoti esamas lėšas. Valstybės narės privalo aiškiai nurodyti, kad rengiant, įgyvendinant ir stebint planus turi dalyvauti pilietinė visuomenė. Atsižvelgdamas į tai, kad reglamente siūlomos naujos ataskaitų teikimo prievolės, EESRK rekomenduoja teikti specialias subsidijas duomenims rinkti, rengti, tvarkyti ir stebėti iki tam tikro duomenų lygio.

3.11. Turi būti užtikrinta savanoriška sąveika su kitais nacionaliniais miškų duomenų registrais ir komerciniais duomenimis, nes, kalbant apie klimato kaitą, reikia ne tik duomenų apie medienos sektorius ir tiekimo grandines, bet ir ilgalaikių duomenų. EESRK siūlo, kad Europos Sąjungoje turėtų būti privaloma užtikrinti visišką medienos duomenų atsekamumą, neatsižvelgiant į tai, kaip mediena naudojama.

3.12. EESRK mano, kad reikia aiškių valstybėms narėms taikytinų sankcijų, atsižvelgiant į didžiulę miškų duomenų svarbą klimato kaitos ir biologinės įvairovės srityse. Reikėtų apsvarstyti apribojimus naudotis ES fondų parama, jei miškų duomenys yra neišsamūs arba netikslūs. Visoje miškų stebėsenos sistemoje turėtų būti naudojamos tvarios priemonės, praktika ir žalioji energija.

3.13. EESRK mano, kad reikia aiškiau apibrėžti Komisijos vaidmenį koordinuojant miškų duomenų rinkimą, o tais atvejais, kai miškai yra keleto valstybių narių teritorijoje arba yra išsiplėtę į trečiąsias šalis, turėtų būti įmanoma valstybėms narėms tarpusavyje bendradarbiauti. Kad šis reglamentas būtų sėkmingas, svarbu, kad tarpusavyje bendradarbiautų įvairūs informacijos centrai ir kad dalyvautų valstybės narės bei vietos suinteresuotieji subjektai.

3.14. Miškų duomenys turėtų būti renkami kartu su tarpusavyje susijusių sričių, pavyzdžiui, kaimo plėtros, žiedinės ekonomikos, mokslo arba skaitmenizacijos, duomenimis. Taip pat reikėtų atsižvelgti į daugialypę miškų rodiklių vertę, pavyzdžiui, indėlį į vietos ir nacionalinę ekonomiką. Atsižvelgiant į miškų socialinį poveikį, ypač miško bendruomenėms, su miškų duomenimis turėtų būti susieti socialiniai duomenys, kuriuos jau renka valstybės narės, ypatingą dėmesį skiriant jaunimui ir lyčių lygybės klausimams. Turėtų būti nuolat vertinama, kaip užtikrinti miškų duomenų rinkimo sistemos dinamiškumą įtraukiant naujus duomenų rinkinius.

3.15. Ekonominiams, socialiniams ir aplinkosauginiams miškų duomenims turėtų būti teikiama tokia pati svarba. Reikėtų atsižvelgti į visų rūšių savininkus, nes miškų nuosavybei ES būdinga įvairovė. Surinkti duomenys turėtų padėti sustiprinti miškų valdymą ir tam turėtų būti skiriamas nuolatinis dėmesys, taip pat reikėtų nuolat stengtis, kad duomenų apie sudėtingą miškų tiekimo grandinę teikimo procesas taptų demokratiškesnis.

3.16. Miškų savininkai – privatūs ar valstybiniai – iš dalijimosi savo duomenimis turėtų gauti naudos. Surinkti duomenys turėtų būti naudojami specialioms miškų savininkams skirtoms konsultavimo paslaugoms teikti ir neturėtų būti naudojami komerciniais tikslais, savininkams iš to negaunant naudos. Viešasis interesas turėtų ir toliau būti kompleksinis kintamasis, neatsižvelgiant į tai, kam priklauso miškas, gerbiant privačią nuosavybę.-

3.17. EESRK mano, kad reikėtų įsteigti specialią pagalbos tarnybą, kuri teiktų paramą, arba teikti specialią pagalbinę medžiagą. Turėtų būti gautas duomenų teikėjų sutikimas, kai ketinama dalytis jų duomenimis, nepriklausomai nuo duomenų paskirties ir naudojimo būdo, ir duomenų teikėjai turėtų būti informuojami, jei jų duomenys būtų naudojami kitais tikslais. Skelbiant duomenis reikėtų atidžiai laikytis BDAR reikalavimų, ypač kai naudojami privatūs duomenys ir nuotoliniai duomenų šaltiniai.

3.18. EESRK taip pat siūlo miškų vaidmenį vertinti tarptautiniu mastu ir ragina ES aktyviai skatinti tokį pat požiūrį į trečiųjų šalių miškų duomenis ir sudaryti tarptautinius susitarimus šiuo klausimu, visų pirma kai kalbama apie medienos produktų, atitinkančių išsamaus patikrinimo procedūras ir esamą kovos su miškų naikinimu reglamentą, pateikimą ES rinkai. Turėtų būti suteikta galimybė bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, pavyzdžiui, programinės įrangos arba duomenų bendrovėmis, jei valstybės narės nuspręstų tai daryti.

4. **Konkrečios pastabos**

4.1. EESRK prašo aiškiau nurodyti surinktų duomenų paskirtį ir naudojimą, instituciją, kuri turės prieigą prie minėtų duomenų, ir duomenų naudą.

4.2. EESRK siūlo išnagrinėti, ar į reglamentą įtraukti biologinės įvairovės duomenys turėtų apimti ne tik paukščius, bet ir kitus svarbius kintamuosius, atsižvelgiant į miško ekosistemos sudėtingumą ir rūšių pasiskirstymą. Tai svarbu, nes reikia suprasti visą miškų ekosistemą, todėl šiuo klausimu reikėtų parengti specialius teisės aktus, atsižvelgiant į biologinės įvairovės duomenų ir reikalingų veiklos pajėgumų ryšį.

4.3. EESRK ragina ES valstybes nares, kurios gauna naudos iš miškų, parengti ilgalaikį miškų planą laikantis esamų nacionalinių ilgalaikių miškų planų, todėl reikėtų atitinkamai pakeisti 13 straipsnį. Reikėtų atkreipti dėmesį į valstybių narių miškų planų ir kitų miškų strategijų ar medienos sektorių tarpusavio papildomumą, nes dabar ES nėra bendros duomenų apie medienos sektorius erdvės.

4.4. EESRK yra susirūpinę dėl to, kad antrinės teisės aktai gali kelti potencialią riziką veiksmingam reglamento įgyvendinimui ir kad į reglamentą neįtrauktos jokios konkrečios IT priemonės. Valstybėms narėms turėtų būti skirta pakankamai laiko ir parengtos gaires miškų stebėsenos sistemai įdiegti, nes 30 mėnesių terminas nuo šio reglamento įsigaliojimo yra plataus užmojo.

4.5. EESRK siūlo iš dalies pakeisti 11 straipsnį, kad būtų užtikrintas dėmesys vietos suinteresuotųjų subjektų interesams, o pilietinė visuomenė galėtų dalyvauti koordinavimo ir bendradarbiavimo veikloje, siekiant padidinti miškų stebėsenos sistemos naudingumą. Būtina atlikti tinkamą konkrečių aplinkybių analizę, kad būtų papildyta atvira prieiga prie informacijos.

4.6. EESRK siūlo į 2 priedo a punkte nurodytų miškų, iš kurių negali būti tiekiama mediena, kategoriją taip pat įtraukti pirminius miškus, nes jie prisideda prie biologinės įvairovės apsaugos. Į duomenų rinkimo sistemą turėtų būti įtraukti ne miškuose augantys medžiai.

4.7. EESRK siūlo, skelbiant 7 straipsnyje nurodytus miškų duomenis, atidžiai atsižvelgti į privačių miškų savininkų interesus, nes jie gali būti pažeisti. Turėtų būti nustatyta aiški miško vieneto apibrėžtis ir visada gerbiama privačioji nuosavybė. Reikėtų išsamiau paaiškinti privačių miškų ryšį su nacionaliniais informacijos centrais, taip pat privačių duomenų naudojimą visuomenės interesais, nes duomenų nuosavybė yra privati.

4.8. Į IV priede paminėtą ilgalaikių miškų planų struktūrą taip pat turėtų būti įtraukti socialiniai miškų aspektai ir nurodyta, kaip jie tiesiogiai prisideda siekiant su miškais susijusių DVT. Į planus turėtų būti įtrauktas partnerystės principas ir juose reikia specialaus skyriaus bendradarbiavimui su pilietine visuomene rengiant, įgyvendinant ir stebint planus.

4.9. EESRK ragina daugiau investuoti į miškų duomenų rinkimo, dalijimosi jais, jų naudojimo ir tvarkymo gebėjimų stiprinimą ir tam skirti pakankamai lėšų, ypač nacionaliniams korespondentams, naudojant BŽŪP ar kitus fondus ir priemones. Miškininkams, miškų savininkams ir miškų darbuotojams reikėtų skirti specialių išteklių mokymui. Valstybės narės, atsižvelgdamos į daugiafunkcį miškų vaidmenį, turėtų nuolat skirti dėmesio duomenims apie miškų darbuotojus ir jų darbo sąlygas.

4.10. Turėtų būti nuolat organizuojamos kibernetinio saugumo ir duomenų apsaugos kampanijos. Būtina svarstyti skaitmeninio įtraukumo ir skaitmeninio raštingumo klausimus, taip pat palengvinti prieigą prie duomenų, aparatinės ir programinės įrangos technologijų.

4.11. Reikėtų nuolat dėti pastangas mažinti administracinę naštą ir išvengti pernelyg didelio biurokratizmo, pavyzdžiui, pakartotinio duomenų rinkimo ir ataskaitų teikimo ([3]). Reikėtų skirti pakankamai išteklių, nes, remiantis 1 priedu, kai kurie duomenys turi būti renkami bent kartą per savaitę (duomenys apie miškų gaisrus) arba bent kartą per dvi savaites (duomenys apie defoliaciją). Sunku užtikrinti tolimojo stebėjimo įranga surinktų duomenų pagrįstumą, nes reikia patikrų vietoje ir išteklių. Turėtų būti užtikrinta vienoda duomenų rinkimo ir jų apdorojimo sparta, ypač renkant duomenis vietoje.

4.12. EESRK palankiai, bet atsargiai vertina Komisijos pasiūlymą įkurti Miškų ir miškininkystės nuolatinę ekspertų grupę ir siūlo sustiprinti Miškų nuolatinio komiteto vaidmenį, be kita ko, atsižvelgiant į būsimą darbą miškų stebėsenos srityje. Atsižvelgiant į svarbų miškų vaidmenį visuomenei, šioje struktūroje turėtų dalyvauti atitinkami pilietinės visuomenės suinteresuotieji subjektai

([3]) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja 2030 m. ES miškų strategija“ (COM(2021) 572 final) (OL C 152, 2022 4 6, p. 169).

4.13. EESRK rekomenduoja išimtiniais atvejais, pavyzdžiui, ištikus krizėms dėl išskirtinių gaivalinių nelaimių, imtis veiksmų ir skirti specialių išteklių tam, kad būtų galima nedelsiant rinkti duomenis vietoje, o poveikiui miškams tikruoju laiku nustatyti siūlo naudoti tolimojo stebėjimo priemones.-

4.14. Į duomenų rinkimo sistemą, atlikus tinkamą vertinimą, reikėtų įtraukti konkrečiam miško kraštovaizdžiui pritaikytą metodą, kurį taikant būtų atsižvelgiama į susiskaidymą ir platesnės ekosistemos vientisumą. EESRK siūlo sukurti naują viešą ir bendrą ES masto platformą, kuri padėtų vykdyti miškų stebėseną ir dalytis informacija, žiniomis ir geriausia praktika ir kurios veikloje dalyvautų EESRK ir pilietinė visuomenė. Reikėtų siekti aiškios sinergijos su Europos bendrais prieigos punktais, skirtais privatiems miškams, su Europos civilinės saugos mechanizmu ir Europos atvirojo mokslo debesija, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos miškų moksliniams tyrimams.

Briuselis, 2024 m. kovo 20 d

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Oliver RÖPKE